

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio III. De sententiis latis à puribus Iudicibus super eadem causa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

SECTIO III.

De sententiis latis à pluribus Iudicibus super eadem causa.

§. I.

Si plures Iudices in aliqua causa diversas proferant sententias, quanam illarum valeat?

In casu, quo plures hi Iudices omnes sunt presentes, dum diversas ferunt sententias, plurium sententia sive majoris partis, quæ in unam sententiam convenit, tenet, ut tradit *Gloss. in c. Final. h. t. v. proferentibus*. Et sumitur ex *Can. 1. & 2. dist. 65.* nisi vel ex speciali scripto aut privilegio quælibet sententia pro nulla habeatur, si non concordibus Iudicum votis lata sit; vel nisi causa decidenda sit ex consensu duorum Collegiorum, quo in casu non major pars quoad numerum personarum attenditur, sed major pars utriusque Collegii.

In casu verò quo duo sunt Iudices, quorum quilibet diversam ab altero sententiam proferat, vel plures quidem eorum sunt, in numero tamen æquali in ferenda sententia discordant, tenet illa, si Iudices sint ordinarij, & jurisdictionem in solidum quilibet eorum habeat, quæ pro reo fertur, non autem, quæ fertur pro actore (cùm favorabiliores sint partes Rei, quàm Actoris *reg. 115. ff. & prompiora sunt jura ad absolvendum quàm ad condemnandum. c. ex literis 3. de probat.*) nisi sententia pro actore in

causa favorabili, pro valore Matrimonij v. g. pro libertate, pro dote, pro valore testamenti &c. lata sit; his enim in casibus, si Iudices dicti æquali numero discordent, valet sententia, quæ pro actore lata est, ob specialem caulatum illarum favorem. Si verò sint Iudices ad specialem tantum causam delegati, qui in æquali numero quoad sententiam discordant, tunc superior sive delegatus ad eundem est, ad quem causa sufficienter instructa remitti debet pro sententia obtinenda, quia in tali casu neuter habet jurisdictionem in solidum (saltem quoad usum & exercitium) & unus sine altero procedere (ordinariè) aut sententiam ferre non potest.

§. II.

Utrum ex pluribus Iudicibus, vel Arbitris omnes, vel saltem major pars sententiam proferre debeat, an verò sufficiat, si unus eorum proferat?

Si unus Iudicum vel Arbitrorum, presentibus alijs, mandantibus aut consentientibus (saltem ex majore parte) scriptam sententiam recitat, perinde censeri debet, ac si simul ab omnibus Iudicibus vel arbitris recitata fuisset, quamvis enim sententia proferri non possit per alium, ut dictum, potest tamen proferri per alium, qui est de numero Iudicum, modò in plurali numero loquatur. *Nos Iudices, nos arbitri &c. c. Cùm ab uno. 4. b. 2. in 6.* cùm talis sententia non proferatur ab uno nomine Capituli, & Collegialis non sit.

§. III.

*An sententia lata à pluribus Con-
iudicibus, quorum unus iurisdictione
privatus est, vel eam impeditam
habet, valeat?*

Non valere eam, si delegati hi con-
iudices sint, probat. *c. ad proban-
dum 24 h. t.* etiam si dati hi iudices fuis-
sent cum clausula: Quod si non omnes,
vel ut si unus nolit vel non possit, alter
solus vel alii procedant sine illo: neque e-
nim horum cuilibet in solidum iurisdictione
competit, sed simul omnibus, & dum
cum inhabili vitando, excommunicato
v. g. procedunt, suam etiam iurisdictionem
infringunt, ut nulla sit illorum sen-
tentia; quæ tamen ratio cum locum non
habeat in iudiciis ordinariis, quorum
quilibet sine altero in solidum iurisdictionem
habet, consequenter valebit sen-
tentia, quamvis ea à pluribus feratur,
quorum unus est excommunicatus v. g.
vitandus &c. nisi etiam hi scienter admi-
serint excommunicatum vitandum, quo
in casu nulla etiam illorum est sententia,
in poenam temerariæ admissionis excom-
municati v. g. vitandi.

SECTIO IV.

*De effectu & executione
sententia & pena Iudicis per-
peram iudicantis.*

§. I.

*Quis sit effectus sententia lata
inter partes litigantes, & an ea etiam
prosit vel obsit aliis?*

Precipuus effectus sententia debet
tativa est, quod inter partes litigantes
inter quas lata est, ius faciat, si ab eo
fuit tempore congruo appellatum, &
appellatio deserta fuit, quia cum habeat
pro veritate *juxta reg. 207. ff.*
tamen, inter quos lata non est, contraria
non præjudicat, *c. Quamvis penult.*
Neque enim uni per alterum in qua
ditio inferri debet; & cum litigantes
se quasi contrahant, in ordine ad iudi-
cem, coram quo litigant, etiam senten-
tiam ferre debent, quæ in causâ pro-
nuntiabitur: contractus autem ex causa
tùm, qui inter se contraxerunt, obligat
consequenter nemo alius, quam litigantes,
hanc sententiâ tenebitur; & sicut alius
non obest, ita nec alius ea prodest, nisi
cui principaliter & primo loco actus
defensio causæ in iudicium debet
competit, alium pariat agere, quod
prohibere posset, se substituendo
cum illius, vel protestando contra
uti patet *ex L. penult. ff. de re iudicata.*
passus fuit eum, à quo causam habet,
agere aut defendere in iudicio, pro
rum *ex cit. c. penult.* patet; vel nisi pro-
pter criminis v. g. consortium in
etiam in consortem redundet, aut do-
rum legitime citatorum, qui tamen ad iu-
dicium venire noluerunt, inter sit: sen-
tia lata; aut denique causæ sint contractæ
ita ut non possit pro uno aut contra
num ferri sententia, quin illa etiam al-
terum afficiat.